

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Diagnoza rodziny w pracy socjalnej	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023-2024
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Praca socjalna, studia drugiego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Zajęcia kształcenia podstawowego
Rok studiów: II	Semestr: III
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: dr Alicja Kłós, alicja.klos@pwste.edu.pl
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	-
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki:	-	Praktyki:	-
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	30	RAZEM:	-

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- wiedza – zna podstawową terminologię z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla pracy socjalnej
- umiejętności – potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów,
- kompetencje społeczne – prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego oraz prawidłowym przeprowadzaniem diagnozy rodziny,

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

- zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu diagnozy rodziny w pracy socjalnej
- zapoznanie studentów z narzędziami służącymi do przeprowadzania diagnozy rodziny w pracy socjalnej
- zapoznanie studentów ze sposobami diagnozowania rodziny a także metodami inicjowania działań na rzecz realizacji programów wspierających rodzinę.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
W_01	W pogłębionym stopniu definiuje podstawowe pojęcia z zakresu pracy socjalnej; posiada pogłębioną wiedzę z zakresu pracy socjalnej, pomocy społecznej obejmującą współczesne teorie i nowe tendencje, która umożliwia zrozumienie specyfiki pracy socjalnej z rodziną.		K_W01	
W_02	Dysponuje pogłębioną wiedzą z zakresu rozwoju społecznego człowieka.		K_W03	
Umiejętności – potrafi				
U_01	W pogłębionym stopniu potrafi, posługując się nomenklaturą oraz koncepcjami teoretycznymi używanymi w pracy socjalnej, dokonywać analizy ludzkich motywów i wzorów zachowań. Umiejętnie diagnozuje problemy i sytuacje trudne występujące w rodzinie.		K_U02	
U_02	W pogłębionym stopniu adekwatnie wdraża metody i sposoby przeprowadzania diagnozy rodzinny.		K_U04	
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_01	Potrafi współpracować z rodziną i instytucjami w procesie terapeutycznym.		K_K04	
K_02	Jest zorientowany na zastosowanie kompleksowych i optymalnych form pomocy rodzinie.		K_K05	
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Diagnoza i diagnozowanie – zbliżenie definicyjne: pojęcie diagnozy, zasady diagnozy, modele i strategie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy,	egzamin pisemny

TP_02	Rodzina w perspektywie diagnostycznej. Zakresy poznania – diagnoza rodziny a rozumienie rodziny – zasady diagnozy rodziny – strategie diagnostyczne – typologie rodziny. Etyczne podstawy interwencji pracownika socjalnego.	wykład	wykład podający, wykład problemowy,	egzamin pisemny
TP-03	Diagnoza rodziny w ujęciu systemowym. Systemowe rozumienie rodziny w diagnozie – wybrane modele i podejścia diagnostyczne - model kołowy Olsona Diagnoza społeczna rodziny i jej podstawowe narzędzia Aspekty diagnozy społecznej – psychospołeczny, socjologiczny i statystyczno – ekonomiczny.	wykład	wykład podający, wykład problemowy,	egzamin pisemny
TP-04	Diagnoza w pomocy społecznej i pracy socjalnej. Metody, techniki i narzędzia diagnozy w pracy socjalnej. Wywiad środowiskowy - narzędzie diagnozy społecznej w pracy socjalnej. Test jako specyficzne narzędzie poznawcze w pedagogice i psychologii.	wykład	wykład podający, wykład problemowy,	egzamin pisemny
TP-05	Diagnozowanie potrzeb osób indywidualnych. Diagnozowanie potrzeb grup, rodzin i organizacji. Diagnoza zasobów rodziny. Pojęcie zasobów rodzinnych – typologie zasobów rodzinnych – zasoby rodzinne w diagnostyce.. Metoda prowadzenia indywidualnego przypadku (case work) – istota, etapy postępowania, modele interwencji / psychospołeczny, problemowy, strukturalny, systemowy / oraz zakres interwencji kryzysowej w tej metodzie.	wykład	wykład podający, wykład problemowy,	egzamin pisemny
		ćwiczenia		
TP-06	Teoria pracy socjalnej jako źródło modeli metod pracy w środowisku zamieszkania: Metoda pracy grupowej (<i>group work</i>) – istota, modele pracy grupowej, fazy oraz typologie grup pomocowych, praca w zespole specjalistów (<i>team work</i>).metoda organizowania społeczności lokalnej (<i>community organization, community work</i>) – istota metody oraz techniczny schemat postępowania metodycznego.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	przygotowanie referatu, prezentacji multimedialnej, wypowiedzi ustne studentów

TP-07	Diagnoza rodziny a pracownik socjalny – praca w środowisku lokalnym. Umiejętności i role pracownika socjalnego podczas pracy z rodziną: badacz - diagnosta, badacz – strateg; diagnosta – ekspert, diagnosta – badacz. Obszary, etapy, cechy diagnozy rodziny. Reguły diagnozy rodziny w pracy socjalnej.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	przygotowanie referatu, prezentacji multimedialnej, wypowiedzi ustne studentów
TP-08	Poznanie wybranych środowisk poddawanych rozpoznaniu diagnostycznemu. Rodzina, środowisko lokalne, instytucje opiekuńczo-wychowawcze i resocjalizacyjne. Koncepcje i środki diagnozowania środowiska rodzinnego, z uwzględnieniem funkcjonowania rodziny.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	przygotowanie referatu, prezentacji multimedialnej, wypowiedzi ustne studentów
TP-09	Sporządzanie diagnozy społeczno-pedagogicznej, definiowanie potrzeb osób indywidualnych oraz rodziny Na podstawie analizy wielowymiarowej wybranego przypadku problemowego, planowanie wsparcia i prezentacja na forum grupy.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, analiza przypadków.	przygotowanie referatu, prezentacji multimedialnej, wypowiedzi ustne studentów

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

- Deptuła M. (red.), Profilaktyka w grupach ryzyka. Diagnoza część 1, PARPA, Warszawa 2009,
- Faliszek K., „Diagnoza w pomocy społecznej i pracy socjalnej – wyzwania dla edukacji i polityki aktywizacji” [w:] K. Piątek, K. Szymańska – Zybortowicz (red.), Profilaktyka pracy socjalnej. Nowy paradygmat czy niedokończone zadanie?, Wyd. Naukowe Akapit, Toruń 2005
- Jarosz E., Kompetencje diagnostyczne w pracy socjalnej – szkic do problemów diagnozy rodziny [w:] B. Kromolicka (red.), Praca socjalna w organizacjach pozarządowych. Z problemów dziania i kształcenia, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń 2005,
- Matyjas B.(red.), Rodzina jako środowisko pracy socjalnej. Teoria i praktyka, Wyd. Akademii Świętokrzyskiej, Kielce 2007
- Biernat T., Kuziak K., Malinowski J. red. Rodzina w pracy socjalnej. Pomoc w sytuacjach trudnych i kryzysowych Wydawnictwo: Akapit Toruń 2016 r.
- Krasiejko Izabela., Praca socjalna w praktyce asystenta rodziny. Wydawnictwo: Śląsk 2016

Literatura uzupełniająca:

- Pawlas-Czyż S. (red.), Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Akapit, Toruń 2007
- Krasiejko I., Metodyka działania asystenta rodzinnego. Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach w pracy socjalnej, Wydawnictwo Naukowe Śląsk, Katowice 2010:
- Andrzejewski M., Prawna ochrona rodziny, WSiP, Warszawa 1999

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
------------------	-----------------

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,2
	Praca własna studenta		1,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do egzaminu	W_01, W_02, K_01	egzamin pisemny
ćwiczenia	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zajęć, przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu na zadany temat	U_01, U_02, K_01, K_02	przygotowanie referatu, prezentacji multimedialnej, wypowiedzi ustne studentów

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- Obecność na wykładach zgodna z Regulaminem studiów.
- Egzamin pisemny
- Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 51% punktów poprawnych odpowiedzi).
- Uzyskanie oceny niedostatecznej skutkuje niezaliczeniem zajęć.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń :

- Zaliczenie na ocenę
- Frekwencja 100% (udział w zajęciach jest obowiązkowy – zgodnie z Regulaminem studiów).
- Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas zajęć
- Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu praktyki – prezentacji, referat i prezentacja go na zajęciach we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem zajęć.
- Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Ocena podsumowująca:

Ocena 3 (dst) – student w ograniczonym stopniu (nie w pełni) potrafi scharakteryzować pojęcia diagnozy rodziny oraz podstawowe zasady, koncepcje, podejścia, metody i narzędzia wykorzystywane w diagnozie rodziny. (min. 50%)

Ocena 4 (db) – student potrafi poprawnie scharakteryzować pojęcia diagnozy rodziny oraz podstawowe zasady, koncepcje, podejścia, metody i narzędzia wykorzystywane w diagnozie rodziny. (min. 65%)

Ocena 5 (bdb) – student potrafi dokładnie i wyczerpująco scharakteryzować pojęcia diagnozy rodziny oraz podstawowe zasady, koncepcje, podejścia, metody i narzędzia wykorzystywane w diagnozie rodziny. (min. 75%).

Umiejętności

Ocena 2 (ndst) – student nie posiada elementarnych umiejętności realizacji diagnozy rodziny

Ocena 3 (dst) – student w ograniczonym stopniu posiada elementarne umiejętności realizacji diagnozy rodziny

Ocena 4 (db) – student posiada umiejętności realizacji diagnozy rodziny

Ocena 5 (bdb) – student posiada wysokie umiejętności realizacji diagnozy rodziny

Kompetencje społeczne

Ocena 2 (ndst) – student nie uznaje wagi i znaczenia problematyki profesjonalnej diagnozy rodziny

Ocena 3 (dst) – student w ograniczonym stopniu uznaje wagę i znaczenie problematyki profesjonalnej diagnozy rodziny

Ocena 4 (db) – student uznaje wagę i znaczenie problematyki profesjonalnej diagnozy rodziny

Ocena 5 (bdb) – student w pełni uznaje wagę i znaczenie problematyki profesjonalnej diagnozy rodziny

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Możliwe jest prowadzenie wykładów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym przy użyciu aplikacji Microsoft Teams

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)